

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 167.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 167

PIK V.

Ч 52.

СЕРЕДА, 24. ГРУДНЯ, 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 24, 1913

No. 52.

VOL. V.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:
„ROBOTCHYJ NAROD“
Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can.

„ROBOTCHYJ NAROD“
(THE WORKING PEOPLE).
THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE „ROBOTCHYJ NAROD“ ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Mn.
Subscription \$2.00 a year.

Читайте!

„Кадило“, найкрасивий півмісячник для розвеселення притнелетивих душ. Хочете веселощів, жартів, з'їдливої сатири, то читайте Кадило. Коштує лиш 2 дол. на рік, виходить 2 рази на місяць. — Посилайте гроші до: Kadylo, Box 482 Vancouver, B. C.

„Борба“, се одинока соц. демокр. півмісячна часопись в ріднім краю! Хочете мати правдиві, не перекошені вістки про Ваш рідний край, то посилайте лиш \$1 на адресу: Borba, Czernowitz, Reissgasse 16, Austria, Bukovina.

„Добра Новина“, то такий журнал, на який давно вже чекав наш працюючий народ. В ньому подає ся найкрасивіші пайтунки, себто не в прозаї, а в поетичній формі. Хочеш бути просвіченою людиною, то посилай \$1 на адресу: Dobra Nowyna, Lemberg, ul. Skrzynskoho 14. Austria, Galicia.

НОВИНКИ.

Право проти страйку, В 1901.р. юнія капелюшників предложила була свої жадана компанії „D. Loewe and Co.“ в Нью-Йорку. Пертракція тягнула ся кілька місяців, а що компанія відкинула жадана юнія, тогди юнія проголосила страйк. Рівночасно юнія завізвала публіку до бойкоту тої фірми. Фірма лиш чекала на сей зазив. Зараз заскаржила юнію за „пьянове знищенє підприємства.“ Процес тя

нув ся цілх 10 літ. В першій інстанції присудив суд заплаити вишкодованє фірмі капелюхів, юнія відкликала ся до федерального апелляційного суду в Нью-Йорку а той 18. грудня сего року затвердив присуд першої інстанції. Після засуду має робітничка юнія заплаити фірмі 252 тисяч 130 долларів а з процентами і з єудовими коштами разом 272 тисяч долларів. Суд сказав, що організа-

ція робітників є те саме, що і трует, отже на підставі трустового закона мусів він засудити юнію. Юнія лишав ся ще один одніський суд, іменно найвищий федеральний суд у Вашингтоні. Але годі від нього сподівати ся чогось літшого. Буржуїний суд ані руш не хоче признати сього, що трости є високуюча організація, а робітничка організація є оборонна організація проти визиску, і що тростовий закон ані руш не насує до робітників.

Отсей случай є знов одним з нових свідощів за тим, що робітники мусять не лиш організувати ся в економічні спілки але кочче і конте мусять захопити політичну власть в свої руки, бо без сього вої заходи робітників обороняти ся проти капіталістів є просто неможливі. — Суд судить так, як хоче той, в чіх руках політична влада. Закони купють ся так, як хочуть політичні можновладці — Горніть же ся в політичну партію для всіх робітників євита, в партію соціал-демократів.

Безробітє росте не лиш в Канаді але і в Пол. Державах. В Нью-Йорку нема вже місяця в приютах для безробітчих, для робітників без даху і захисту.

В Іері, Інд., сталювня „American Sheet and Tinplate Co.“ віддалили 1800 робітників, бо обмежили продукцію.

В Кевені, Ілл., сталювня увільнила 2000 людей.

Свіжі групи, В Нью-Кастль, Колор., 16. Грудня згинуло 38 робітників в копальні вугля. Лиш двоє із 40 занятих лишили ся прижитю. З тих 38 було 32 жонатих і лишили дрібні діти.

Сего року в цілх Пполуч. Державах в перних 10 місяцях згинуло 2292 гірників, лиш в місяцв жовтня згинуло 449 людей. В одній лише копальні в Давсон Сі-ті згинуло в жовтні 254 люди. Вей случаи смерти були наслідком експлозії газів або завпаєли ся утлевого пороку, який збирає ся великими масами в копальнях. В Нью-Кастль 17. грудня причиною смерти 38 робітників була також експлозія утлевого пороку. Страсне копальні було таке страшне, що ціла околиця думала, що се є землетрасєвє.

Капіталістична солідарність. 18. грудня фабрична черевик „Excelsior Shoe Co.“ в Портсматт вигнала на улицю поверх тисячу робітників. Заряд фабрики замкнув фабрику з тих причин, що в другій фабриці „She by Shoe Co.“ страйкує 1200 робітників. Тим хоче фабрика помогти своему приходуви-собоу черевиків. А що Ви, робітники, яє те?

Піп Шмід, вірша католицької церкви, що недавно зарізав дівчину любові в Нью-Йорку, признав ся, що по зарізано дівчини пив єї кров. За мало було йому „крови господньої“.

Жіночий страйк. В Ішпанії в провінції Кастль, при зборі помаранч застрайкувало 3000 жінок, жадаючи висшої плати.

Організатори страйку перед судом. В середу 17. грудня розпочав ся процес проти президента юнії гірників в Мічіган і других кільканайцятьох провідників страйку, яким закидують, що викликаєм страйку пошкодили суєспільство, а як табі є небезпечним людьми. Суд відбував ся в Калумет. — Ті, що голодом морять людей, ті, що обкрадають всіх робітників, ті не є небезпечні люди, а ті, котрий не хоче дати обкрадати ся капіталістам, се небезпечний чоловік.

Нарід засуджений на смерть. Підчас хінської революції Кіргізи опанували були провінцію Кобдо. При тим, як звичайно підчас воєнної ворохобні, згинуло двоє монгольських урядників. Зате Монголи пішли походом на Кіргізі, щобі пімстити смерть двоєх Монголів. Кіргізи улягли перевазі і поверх 1000 родин мусіло втікати на роляйську територію. Ту знов заступили ім дорогу російські війська. Кіргізи внесли прошенє до російського правительства, щобі оно дозволило ім осісти ся в Росії, але білий цар відмовив ім сього, бо мовляв, Кіргізи є кочуючим народом

Від Редакції.

Отсе число „Роб. Нар.“ є останнім числом сего року. Редакція дякує всім прихильникам „Роб. Нар.“ за моральну і матеріальну підмогу всім тим товаришам, котрі є повним розуміном інтересів робочого люду спомогали нам орган.

Передовіи дякує редакція всім тим товаришам, котрі все і все надсилали латки на пресоий фонд і просять, дуже просять, щобі они, ті тихі борці, які роблять свою роботу не чекаючи звали від других, не ставали в своїм гурлі.

До праці! Товариші! Вдержали ми досє, выдержимо і на дальше. Нє, не лиш выдержимо, а победимо, бо за нами сила найної євдності найкрасної в єввіті ідеї: **Визволенє мас.**

Тож до побачєня, Товариші, на полях борби під соц. демократичним визвольним прапором.

Ваш редактор Євген Гуцайло.

Не забувайте, що загальні збори шеройців В. С. „Р. Н.“ відбудуть ся 26-го грудня 1913. у Вінніпегу 144 Higgins Ave.

В. Ф. У. С. Д. П.

Великий Мітінг

відбуде ся в неділю дня 27 грудня 1913. о 2-ій год. попол. в **PALACE THEATRE** 501 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Говорити буде тов. Гуцайло про те, чого хотять соціалдемократи і тов. Р. А. Пігг про завданя мійської ради.

Товариші! Робітники і Робітничі! Спішіть на сей мітінг та кличте всіх знакомих! — Вступ вільний.

який не хоче платити податків, отже Росія не потребує таких горожан. Тепер Кіргізи є в страшнім положєню. З одного боку російськи багнети, — прийдець ся вмирати народови, бо „не платять податків“.

Нечуваний визиск. Гірничі робітники в стейті Мічіган зажадали від копальничих баронів 10% підто, вишки заробітку. Підприємці сказали, що они не годні сього зробити, бо они є за бідні.

Пригляньмо ся тій їх бідності. Спілка „Calumet & Hecla Company“, яка має 4000 робітників заложєна була в 1871. р. з номінальним капиталом \$2 мільйони 500 тисяч. Але цілий капитал не був вплачений а лиш 1 мільон 200 тисяч. За час від 1871 до 1911 мала спілка 121 мільйонів дівідєнд, себто чистого зиску, який розділили барони поміж собою. Пересічно на один рік виплачувано 3 мільйони дівідєнди а попри те ще мала компанія стілько зиску, що могла дати 40 мільйонів на побудованє нових желєзничих доріг, а за 25 мільйонів долларів могла купити акцій в

других копальнях. Отже спілнички копальні взяли 10 тисяч процентів, себто 250 процент річно від своїх вложєних грошей — а в роках від 1898 до 1906 брали річно 5 мільйонів 250 тисяч дол. чистого зиску, або иньшими словами, кождий з компаністів брав 437% від своїх вложєних грошей.

Президент спілки Adam Schaw бере 100 тисяч долларів річної плати. А що він є і директором, отже бере ще других 20 тисяч, разом 120 тисяч долларів річно. Заступник президента і другий директор Рудольф Агасіч має лєдві 70 тисяч річно. Джемс Макнавто, пайстарший бос бере саракка лєдві 25 тисяч, а за те, що він є ще віцєпрезидентом, то за те бере ще 20 тисяч річно, але він ще є і директором, то ще має малєсєнький додаток сорок тисяч річно. Правда які они бідні ті лінохи! Як же они годні піднести плату робітникам о 10%?

На прес. фонд „Р. Н.“ зложили:

А. Ісарєві 40 пен., П. Барієв 40 пен.

Краяни!

Шіфкарти потаяли; ідете до краю; а як ідете до краю, то прийдець до нас по шіфкарту, бо лиш у нас купите шіфкарти по найтаньшій ціні і на найліпшій шіфи.

Гроші Вам змінємо на крайові дуже тано, або піпдемо Ван до краю; змінного беремо лиш 2 центи від доллара.

Люди, котрі на роботі, а хочуть, посилати гроші до краю, то можуть до нас прислати листовно, а ми їх вишлемо і реєпєси назад пришлемо.

Листи всі можна на наш адрес адресувати а коли не оплачені, то ми оплатимо. В нас можна купити крайові марки до листів.

Офіс отворений від 9 рано до 9 вечєром що дня.

Alloway & Champion Limited.

667 Main St. Winnipeg, Man.
C. GENIK, Mngr. For. Dept.

Яррія
& Co.
St. John 1562.
Man.
вні справи,
ю і з краю
ше і ведемо

Италь
тринет і дрелі
е
го бєзилл, Личєна
дєслєном задатку.

Ш!

ни Вам користь,

o. Ltd.

омбії, котра має
фахами і тяг-
ше, чим де ин-
лієв є вже дуже
ресу:

O. LTD.

ЛЮДУ.

ька аптека для

кстру ваш

ть о 25% тан-
через почту.

G STORE
nipeg, Man.

Ш!

Йорку а другою
ну і за кілька го-
му идежить, і то
євєлкової тарифи,
вєсилєвє гроші до
ПАННА НЕМЕ-
го 24 до 48 годин
12 день можуть
на євєвїта, хай ин-
на час, хай би я
дрес такни:

New York.

продаж!

9 Main St.

євєз лиш 15
внаний і новий

.00
.00
.50
.15

до Вам по тій
дїтє, подивїть
дїтє

NING STORE
Man.

є всі музичні
євєо даю га-
єскринок, гра-
єтрібних в му-

нка
nipeg, Man.